

LAUDATIO,

Eminentului profesor și om de știință, pentru remarcabilele sale contribuții științifice botanice și geobotanice, în domeniul biologiei celulare și moleculare, cu ocazia acordării Titlului de Doctor Honoris Causa al Universității „Danubius” din Galați

Stimate domnule Rector,
Stimați membri ai Senatului Universității,
Distinși oaspeți,
Doamnelor și domnilor,

Asistăm astăzi la un eveniment de valoare incontestabilă, prin care Universitatea „Danubius” din Galați își exprimă admirația și prețuirea față de un ilustru profesor și om de știință al Europei.

Absolvent al Facultății de Biologie din cadrul Universității „Babeș- Bolyai” Cluj-Napoca, Aurel ARDELEAN este doctor în științe biologice începând cu anul 1980, moment care a marcat și începutul carierei sale universitare. Pornind de la funcția de lector univ. dr. la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad (Facultatea de Medicină Generală), a parcurs mai târziu toate etapele ierarhiei universitare.

Însă, preocupările sale științifice au început chiar după absolvirea facultății, când, în calitate de profesor și mai apoi de inspector școlar de biologie a restructurat învățământul biologic și activitatea în cadrul cercurilor de biologie – prin introducerea experimentului biologic – aplicat, înființând, totodată, laboratoare de biologie și loturi agricole.

Timp de cinci ani, în perioada 1970-1975, a studiat, alături de ceilalți membri ai Catedrei de de Botanică a Universității „Babeș- Bolyai” din Cluj, flora și asociațiile vegetale de pe cuprinsul Munților Zărand. Rezultatele au fost cuprinse în lucrarea monografică „Flora și vegetația Munților Zărand”, publicată în anul 1978 și premiată de Academia Română, în anul 1981, cu premiul „Emanoil Teodorescu”, printre laureați evidențiindu-se și doctorandul de atunci, Aurel Ardelean.

În activitatea sa de cercetare științifică profesorul Aurel ARDELEAN s-a îndreptat spre studii floristice, semnalarea unui număr important de specii rare și asociații vegetale – unele noi pentru știință, valorificate prin propuneri adresate Comisiei Monumentelor Naturii a Academiei Române. Aceste studii au îmbogățit patrimoniul floristic cu peste 700 taxoni noi nesemnalați de Flora României.

Preocupările în domeniul Botanicii și Geobotanicii au fost valorificate în monografiile de tipul colecției botanice „Flora ocrotită a județului Arad”, în activitatea de fondator al Grădinii Botanice Universitare Macea, Muzeului Botanic cât și prin proiectul „Pin Matra” privind conservarea pajiștilor seminaturale din vestul României, sub coordonarea Grădinii Botanice București.

Rezultatele studiilor au fost publicate în 4 monografii, 28 cărți de specialitate cu caracter de cercetare.

De asemenea, a publicat 156 cărți, tratate, monografii (autor unic sau în colaborare), 242 articole publicate în reviste și volume de specialitate – dintre care 54 în reviste acreditate CNCSIS, 15 indexate ISI ; 322 lucrări comunicate la conferințe/congrese naționale și internaționale (275 în țară, 47 în străinătate), peste 100 de citări în lucrări de specialitate. Pentru uz didactic a publicat 15 manuale școlare de biologie și 3 atlase (Genetică, Ecologie și Anatomie).

Cercetările întreprinse de domnia sa în domeniul Ecologiei și Conservării naturii au fost finalizate prin decretarea mai multor rezervații de către Academia Română, de reabilitare a mai multor parcuri dendrologice din județul Arad și identificarea unor rezervații paleontologice.

Interesul pentru noile orientări în domeniul Științelor biologice l-a determinat pe distinsul profesor ca, pe lângă preocupările legate de specialitatea sa, să se implice atât în activitatea didactică – cât și în cea științifică în domeniul Biologiei celulare și moleculare. În acest context, a creat și dotat laboratoare de specialitate și a inițiat o serie de cercetări asupra influenței unor citostatice asupra membranei mitocondriale, imunologia timusului, activitatea unor antimitogeni, a apoptozei în hepatitele virale cronice, farmacodinamica și activitățile la nivel celular ale unor substanțe terapeutice, bioconversia unor substanțe xenobiotice la nivel celular etc.

De asemenea, reține atenția activitatea de inventică a profesorului Aurel Ardelean, amintind în acest sens studii precum: „Separarea prin spectrofotometrare și fluorescența pigmentilor asimilatori (colaborare cu prof. M. Știrban – Cluj- Napoca), studiu publicat în Revista „Natura”, 1969, București; „Împădurirea suprafețelor de teren degradate și cu fertilitate scăzută din zona Afluenților Crișului Alb (Mihăileni, Gorgana, Leasa)”; „Împăduriri cu culturi forestiere de pin negru și pin silvestru”; (Proiect de amenajare silvică, aprobat de Academia de Științe Agricole și Silvicultură, 1980); „Colorația vitală a celulelor de *Galanthus nivalis*”, metodă particulară, prin care au fost evidențiate vacuolele Hoffer, (colaborare V. SORAN); „Cercetări privind biodegradarea sistemelor polimerice, având la bază poliuretan și fibre celulozice”, prezentate în lucrarea „Biostructuri polimerice degradabile în mediul natural”(coord. A. ARDELEAN, Editura „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2004).

Totodată, omul de știință Aurel Ardelean este Fondatorul Grădinii Universitare Botanice Macea, fost parc dendrologic, înființat în urmă cu 300 de ani (21,5 ha) – în prezent proprietate a Universității de Vest „Vasile Goldiș” Arad.

În calitate de președinte al Consiliului Județean de Ocrotire a Naturii, cu sprijinul Comisiei Monumentelor Naturii a Academiei Române (președinte N. Botnariuc), după anul 1990, prin preluarea de către Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad a Castelului și Parcului Dendrologic - Macea, realizările profesorului Aurel Ardelean sunt impresionante:

- obținerea statutului de Grădină Botanică (1994) de membră a Asociațiilor Grădinilor Botanice din România, a Asociației Grădinilor Botanice din Balcani și a Asociației Grădinilor Botanice Mediteraneene;
- îmbogățirea colecției științifice, care în prezent cuprinde 2600 unități taxonomice, față de 1500 unități taxonomice câte număra la preluare, în anul 1990;
- funcționarea unui sector de Cercetare de biologie vegetală în cadrul Colecției dendrologice a Grădinii Botanice Macea, unde sunt cercetați, după originea lor geografică și adaptările la condițiile pedo-climatice ale zonei de câmpie, dendrotaxonii plantați în acest sector;
- înființarea Muzeului Botanic al Grădinii Botanice Macea, care numără peste 800 piese muzeale;
- editarea Catalogului de Seminte -Index Seminum,(redactor responsabil);
- realizarea parteneriatelor de schimb cu material biologic, cu 180 de instituții de profil botanic;
- fondarea Herbarului Universității, cu peste 5000 coli de herbar, cu precădere din zonele Arad, Bihor, Banat, care încadrează aproape toate familiile și genurile cunoscute pentru flora României.

Preocupările profesorului Aurel Ardelean sunt legate și de istoria științelor medicale, fiind autor și editor al mai multor monografii, dintre care amintim: „Dicționarul biologilor români” – vol. I și II, Tipografia „Mediagraf”, Arad, 2000 (Coordonator); „Istoria biologiei în date” Editura All București, 1996, (Coordonator) „Emil Pop – o sută de ani de la naștere”, 1999 (Coord. Prof. univ. dr. Aurel Ardelean, Prof. univ. dr. Viorel Soran).

Studiile pe care le-a întreprins de-a lungul anilor au obținut recunoașterea internațională, prin publicarea rezultatelor acestora în nenumărate lucrări de specialitate.

Încă din anul 1968, profesorul Aurel Ardelean începe colaborarea cu Academia Română în domeniul protecției și conservării naturii, în calitate de președinte al Consiliului Județean de Ocrotire a Naturii Arad (de remarcat colaborarea cu Acad. Nicolae Botnariuc, președintele Comisiei Monumentelor Naturii din cadrul Academiei Române și Prof. univ.dr. N. Toniuc, Secretarul Comisiei Monumentelor Naturii).

În același an a devenit membru al Comisiei Monumentelor Naturii – Filiala Timișoara a Academiei Române.

Puternica sa personalitate didactică, științifică, managerială s-a remarcat și în îndeplinirea unor funcții de conducere.

În anul 1990, împreună cu un grup de profesori, a fost inițiatorul reînființării învățământului universitar în Arad, al celui de stat și ulterior al celui privat. Astfel, a pus bazele înființării Universității de Vest „Vasile Goldiș” Arad, în cadrul căreia a îndeplinit funcția de prorector, până în anul 1993.

Din anul 1993, până în prezent, inclusiv pentru mandatul 2008-2012, este Rector al Universității de Vest „Vasile Goldiș” Arad, confirmat prin Ordine ale Ministerului Educației și Cercetării.

În această calitate a realizat 45 parteneriate științifice internaționale pentru Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, în misiunile academice și prin acțiunile de promovare a imaginii României în străinătate, dintre care, cu caracter biologic, cu: Universitatea din Tübingen, Universitatea din Freiburg, Universitatea din Szeged, Universitatea din Debrecen, Universitatea Montpellier, Universitatea York, etc.

Profesorul Aurel Ardelean este fondatorul învățământului medical privat din România, prin înființarea Facultății de Medicină Generală și a Facultății de Stomatologie și înființarea clinicilor universitare medicale;

Conducător de doctorat în domeniul biologiei, profesorul Aurel Ardelean este, de asemenea, fondatorul Facultății de Biologie, în cadrul căreia funcționează Centrul de Științe ale Vieții, fiind, în același timp, fondator și președinte al Societății de Științe Biologice din România (ȘSBR), reînființată în 2008.

În calitate de membru al Comisiei pentru Învățământ, Tineret și Sport a Senatului – Parlamentul României, în mandatul 2004-2008, profesorul Aurel Ardelean a avut o contribuție remarcabilă în susținerea învățământului și cercetării științifice, susținând numeroase propuneri legislative care au devenit ulterior legi.

Activitatea sa, depusă în slujba științei, a societății, în promovarea legăturilor științifice internaționale i-au adus mai multe distincții și premii: Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de Cavaler – Președinția României- 2004; Diploma de Ofițer al Ordinului Pleiadei, 2007 ; Medalia de bronz „INVENTIKA-2008 (ANCS- MedCT), pentru lucrarea „Diosgenia, principiul activ al extractelor de Trigonella sp. ar putea introduce apoptoza celulelor canceroase MCF7 prin activarea caspazelor”.

Profesorul Aurel Ardelean este membru al mai multor Academii (European Academy of Science and Arts, Vienna/Salzburg (EASA), membru titular, „Albert Schweitzer” World Academy of Medicine, Warsava; Academia Brasileira de Ciencias, Sao Paolo; Academy of Science and Arts of Europe, sediul în Canada, Academy of Science New York, Academia de Științe Medicale din România, Academy of Science and Arts of Europe, sediul în Canada), al unor organizații științifice sau profesionale din România (Asociația Oamenilor de Știință din România, 1986, Societatea Națională de Biologie Celulară (SNBC), București, 1994-prezent; Președinte al Filialei Arad a SNBC (1996); Asociația Națională de Terapii Complementare și Alternative din România ș.a.), membru al unor asociații științifice sau profesionale internaționale (Norwich National Association of Biotechnology, Anglia; International Association of Ecology (INTECOL); U.N.O. European expert for the protection of the environment, Belgrad; Royal Society of Ecology, Danemarca; Societatea Europeană de Genetică Umană, Geneva; Asociația Școlilor Medicale din Europa; Conferința Rectorilor Danubieni (DRC); Asociația Universităților Europene (E.U.A); Asociația Universităților din

Regiunea Carpatică (ACRU); Asociația Universităților pentru Democrație (AUDEM), ocupând, totodată, mai multe poziții onorifice (Consiliul Național al Rectorilor din România ; Comisia de Științele vieții, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU) – Ministerul Educației, Cercetării și Inovării; Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii (CRIFST)- Academia Română, Divizia Istoria Științei; Comisia de Etică cu statut permanent – Științele vieții, Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Ministerul Educației, Dezvoltării Tehnologice și Inovării).

În întreaga sa activitate a dovedit dăruire, abnegație, o distincție sufletească proprie unui intelectual de clasă, urmărind constant întărirea spiritului academic.

Votul solemn al Senatului Universității „Danubius” din Galați de a acorda Prof. univ. dr. Aurel Ardelean, membru titular al Academiei de Științe Medicale, Rector al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad titlul de Doctor Honoris Causa este, în aceste momente pline de emoție, o manifestare de normalitate și de solidaritate universitară, într-o etapă în care asistăm la reșezarea, pe coordonate europene, a sistemului de învățământ superior din România.

Avem convingerea că acest moment academic va marca o etapă în colaborarea noastră umană și academică, dar și o punte între două mari orase europene: Galați și Arad.

Prof.univ.dr.Vasilica Negruț